

PHƯƠNG PHÁP TẢ CẢNH

I. TÌM HIỂU BÀI

1. Phương pháp tả cảnh:

a. Ví dụ/sgk/45

- Miêu tả hình ảnh của nhân vật dựng Hương Thư
- Vì tác giả dùng những động từ mạnh mẽ tả các hoạt động của Dương thượng thư: Thả sào, rút nhanh như cắt, bấp thịt cuộn cuộn, hai hàm răng cắn chặt...
- Tiêu biểu cảnh sắc khúc sông có nhiều thác dữ.
- Tả quang cảnh dòng sông Năm Căn và rừng đước:
- Miêu tả từ gần đến xa (Từ dưới sông lên trên bờ).
- Muốn tả cảnh:
 - + Xác định đối tượng miêu tả.
 - + Quan sát lựa chọn những ảnh hưởng tiêu biểu.
 - + Trình bày những điều quan sát được theo một trình tự.

b. Bố cục bài văn tả cảnh

- Ba phần của bài văn:
 - + Từ đầu... “màu của lữ” → giới thiệu khái quát lữ tre làng.
 - + Tiếp ... “không rõ” → Mô tả cụ thể 3 vòng lữ tre làng.
 - + Còn lại → phát biểu cảm nghĩ và nhận xét về loài tre.
 - Trình tự: ngoài → trong. Khái quát → cụ thể.
- Bố cục bài văn tả cảnh thường gồm 3 phần:
 - + Mở bài: giới thiệu cảnh được tả.
 - + Thân bài: Tả cảnh vật chi tiết theo một trình tự.
 - + Kết bài: Phát biểu cảm tưởng về cảnh.

II. Ghi nhớ/sgk/47

III. Luyện tập

* **Bài tập 1/SGK 47:** Tả quang cảnh lớp học trong giờ viết tập làm văn:

- Hình ảnh tiêu biểu:
 - + Thầy, cô giáo(vào lớp, phát đề hoặc chép đề, quan sát học sinh làm bài, thu bài).
 - + Không khí lớp học.
 - + Quang cảnh chung của phòng học.
 - + Các bạn: Tư thế, thái độ.
 - + Cảnh viết bài, cảnh ngoài sân.
- Thứ tự miêu tả : thời gian, không gian.

* **Bài tập 2/SGK 47:**

Tả cảnh giờ ra chơi thì phần thân bài sẽ miêu tả theo:

- Trình tự không gian: Xa – gần, bên trái – bên phải.
- Trình tự thời gian:
 - + Hết tiết 3 báo giờ ra chơi
 - + HS các lớp ùa ra..., các trò chơi quen thuộc...
 - + Trống vào lớp, HS vào lớp

* **Bài tập 3/SGK 47:**

Lập dàn ý:

- Mở bài: tên văn bản “Biển đẹp”.
- Thân bài: Tả vẻ đẹp và màu sắc của biển ở nhiều thời điểm:
 - + Buổi sáng:...
 - + Buổi chiều: Chiều lạnh, nắng tắt sớm. Nắng mát dịu.

+ Buổi trưa:...

+ Ngày mưa rào:...

+ Ngày nắng:...

- Kết bài: “Biển đẹp” → “ánh sáng tạo nên”: Nhận xét và suy nghĩ về sự đổi thay cảnh sắc của biển.